

بازگشت

نقدی بر فیلم جاذبه * رضا توکلی

مجموعه کتابچه های الکترونیک نگاه ، کاری از گروه اینترنتی مجموعه زندگی

کتابچه های الکترونیک نگاه

بازگشت

نقدی بر فیلم جاذبه * رضا توکلی

کاری از گروه اینترنتی مجموعه زندگی

نگاه ، نگاه‌های نو

G R A V I T Y

بازگشت

بازی با صدا و تصویر یک فاکتور خیلی مهم برای موفقیت این فیلم به شمار می رود. سکوت ابتدا و انتها، موسیقی کلاسیک آمریکایی، درخشندگی زمین، جهان بی مرز، طلوع و غروب خورشید و شفق های قطبی بخشی از فضا سازی های زیبای این فیلم حساب می شود که جذابیت کار را دو برابر می کند. بسیاری از مردم و حتی بیشتر منتقدین اشاره به این نکته دارند که "جاذبه" را باید با کیفیت عالی و سه بعدی تماشا کرد اما در همه حال این فیلم پیامی دارد که در تمامی کیفیت ها قابل درک است!

با پیشرفت جلوه های بصری و دانش کامپیوتری امکان ساخت فضایی در زمین ممکن شد. جاذبه را می توان اولین فیلم تکامل یافته و حرفه ای از فضا دانست که تمامی جزئیات و کلیات را با بهترین کیفیت نمایش می دهد. به لطف تکنولوژی تصویری سه بعدی این فیلم به یکی از شاهکار های سه بعدی تاریخ تبدیل شده است. در فیلم های دیگری مثل آواتار جیمز کامرون سوژه های سه بعدی فراوانی یافت می شود اما چیزی که جاذبه را تک می کند آن حس تنهایی و عمق کیهان است که بیننده را در خود غرق می کند.

در اواخر دهه ۶۰ میلادی، یعنی در سال ۱۹۶۸ فیلمی به نام ۲۰۰۱ : ادیسه فضایی به کارگردانی کوبریک منتشر شد. این فیلم را نه تنها می توان آغاز سبک فیلم های فضایی دانست بلکه یکی از برترین فیلم های تاریخ سینما به شمار آورد. فیلم با سکوت خاصی از ما قبل از عهد حاضر شروع می شود و تکامل انسان را از نسل میمون تا کاوش در بی کران ها، به تصویر می کشد. بعد از این فیلم فیلم های دیگری همچون مجموعه جنگ ستارگان منتشر شدند که ماورای آسمان ها را برای ما خاکی ها جذاب تر از قبل کرد.

تجربه از بین می رود

در ابتدا ما در فیلم شاهد ماجرای یک آدم بی تجربه و با تجربه هستیم که خارج از فضای فیلم ، جداگانه باید بررسی بشود . رایان ، کم حرف و مضطرب که مدام مامور کنترل عملیات از سلامتی او می پرسد و مت که بدون دغدغه در حال پیاده روی فضایی با چک پک است . در بخش ابتدایی بعد از نابودی شاتل ، تجربه بر بی تجربگی غلبه می کند و خونسردی مت باعث نجات رایان می شود . بعد از رسیدن به ایستگاه بین المللی فضایی ، مت مجبور به ترک رایان برای نجات او می شود و رایان را تنها می گذارد . حال یک فضانورد تازه کار باید خودش بقیه راه را طی کند . آدم های باتجربه همیشه پیش ما نیستند ، ما باید از آن ها استفاده کنیم و زمانی که نبودند ، گفته هایشان را به یاد آوریم . مت تا آخرین لحظه قصد آرام نگه داشتن و شوخی و صحبت با او بود . هنگامی که رایان تنها در سایوز بود و بی امید منتظر مرگ بود افکار و فکر درباره مت (در اثر تنفس CO2) باعث امید دوباره او شد . در مجموع تجربیات مت ، رایان را نجات و او را در مسیر بازگشت قرار داد ولی خودش موفق به بازگشت به زمین نشد .

مادر هستی

مت زمانی که رایان را به جت پک خود متصل کرده بود و در حال رفتن به ایستگاه بین‌المللی فضایی بودند، زمین را مادر خواند.

بعد از رفتن رایان به داخل ایستگاه و درآوردن لباس فضانوردی، غرق در اکسیژن می‌شود، چشم‌هایش را روی هم می‌گذارد، تنفس می‌کند و دور خودش می‌چرخد. صحنه‌ای زیبا که تا چند ثانیه شاهد آن بودیم، آرام‌گرفتن رایان همانند جنینی است که در رحم مادرش است ولی در آسمان‌ها و خارج از زمین. رایان دوباره متولد می‌شود. تولد دوباره او در آسمان‌ها باعث شد که دیگر رایان وحشت زده قبل نباشد، کاملاً پخته و هوشمندانه‌تر خود را در مسیر بازگشت قرار داد.

احساس تنهایی از خود تنهایی بدتره!

در بیشتر زمان فیلم رایان تنها بود ولی در بخشی از فیلم ، زمانی که در سایوز که سوختش تمام شده بود و نمی توانست به ایستگاه چینی ها برود ، احساس تنهایی او باعث ناامیدی کامل شد . دخترش را از دست داده ، ماموریت فضایی شکست خورده ، به سایوز بدون سوخت برخورد کرده و دیگر از همه چیز نا امید شده است . تلاش می کند که شاید از طریق امواج رادیویی بتواند درخواست کمک دهد اما امواج رادیو به یک نقطه ناشناس در زمین وصل می شود . رایان زبان آن را نمی فهمد ولی با او ارتباط برقرار می کند . هم صدا شدن با سگ ، لذت بردن از صدای گریه کودک . برای ارتباط نیازی به دانستن زبان نیست! رایان با فردی که صدایش پخش می شد صحبت می کند . من دعا کردن بلد نیستم ، کسی به من دعا کردن رو یاد نداده ، همه ما یک روزی می میریم ولی من امروز می میرم ، کسی واسه من سوگواری نمی کنه . خطاب به فرد : تو واسم سوگواری می کنی ؟ . صدای لالایی خواندن برای بچه به گوش رایان می رسد . لالایی برای کودک خوابی است کوتاه مدت و برای رایان خوابی است برای همیشه . آواز قبل از مرگ در گوش رایان است که با آن آرامش گرفته در حالی که متوجه کلام نمی شود . آن احساس تنهایی و گرفتار شدن در گوشه ای از جهان هستی ، باعث می شود رایان مرگ را بپذیرد .

نماد های مقدس

در این فیلم سه نماد از آیین هندو ، مسیحی ها و بودایی ها نشان داده شد . مت در حالی که از رایان جدا شده بود ، از رودخانه گنگ گفت . گنگ رودخانه ای مقدس و پرآب برای هندی هاست و اعتقاد دارند که اگر در آب آن شنا کنی تمامی گناهان پاک می شود . در سایوز آمریکایی ها عکسی از مسیح چند ثانیه ای نمایش داده شد و همچنین در شنزو چینی ها ، یک مجسه بودا خودنمایی می کرد . رایان برای نجات می توانست از مسیح و بودا کمک بگیرد یعنی به یکی از خدایان ایمان بیاورد و از او درخواست کمک کند . از آنجایی که رایان به این مسایل توجهی نداشت و در سایوز در مورد دعا کردن گفت که کسی به او یاد نداده ، می توان برداشت کرد که رایان به خدا اعتقادی نداشته و بدون کمک از خدا قصد نجات خود را داشت .

تبلیغ نظریه داروین

بعد از آنکه رایان به همراه شنزو موفق به بازگشت به زمین می شود و در آب می افتد و به دلیل سنگین بودن لباس فضانوردی به اعماق آب فرو می رود ، پس از درآوردن لباس ، دوربین قورباکه ای را نشان می دهد که همانند رایان از پایین آب سعی بر رفتن به روی سطح آب را دارد ، در این هنگام رایان هم همانند آن قورباکه به سطح آب می آید . در ابتدا نمی تواند از زمین بلند شود ولی بعد با تلاش بیشتر روی دو پای خود می ایستد و زندگی را دوباره آغاز می کند . قسمت پایانی فیلم به نوعی تبلیغ نظریه تکامل داروین است که از دریا پا به خشکی گذاشتیم و سپس گونه ها تکامل پیدا کردند تا ما (انسان) به وجود آییم .

جاذبه

بازگشت

فیلم جاذبه یکی از موفق ترین فیلم های سال ۲۰۱۳ به حساب می آید . تمامی فاکتور های یک فیلم خوب اعم از فیلم برداری ، کارگردانی ، صدا گذاری و جلوه های تصویری و ... در این فیلم دیده می شود . موسیقی پایانی فیلم ، یک موسیقی فوق العاده زیباست که حتما به تمامی خوانندگان این کتاب آن را پیشنهاد می کند . ترک "جاذبه" از استیون پرایس . امیدوارم به نکات مفیدی اشاره کرده باشم . به زودی فیلم های بیشتری بررسی خواهند شد و حتما از لحاظ متن و گرافیک (کتاب به کتاب) بهتر خواهیم شد . با تشکر از شما - رضا توکلی

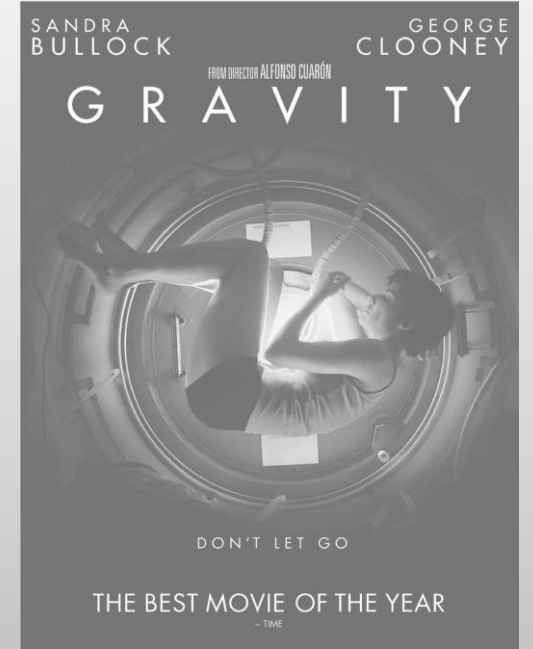

نگاه ، نگاهی نو

۷/۸ از ۱۰

برنده ۷ جایزه اسکار

نمره منتقدین (متاکرتیک) ۹۶ از ۱۰۰

کارگردان : آلفونسو کوارون
تهیه کنندگان : آلفونسو کوارون ، دیوید هیمن
نویسندگان : آلفونسو کوارون ، خوناس کوارون
بازیگران : ساندرا بولاک ، جرج کلونی ، اد هریس
موسیقی : استیون پرایس
فیلم برداری : امانوئل لوبزکی
تدوین : آلفونسو کوارون ، مارک سنگر
اکران عمومی : ۳ اکتبر ۲۰۱۳
مدت زمان فیلم : ۹۱ دقیقه
محصول : آمریکا ، بریتانیا

تمامی مطالب ، موضوعاتی است که از فیلم برداشت شده و نظر و عقیده شخصی نویسنده در آن لحاظ نشده است.
بارکد بالا را اسکن کرده و نظرات و پیشنهاد های خود را برای ما ارسال کنید.